

Observatoriul este de două ori în săptămână, miercuri și sâmbătă.

Prețurile

pentru Sibiu pe 1 an întreg 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe an; — trimisu cu postă în laintrulu monarchiei pe 1 an întreg 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În străinatate pe 1 an 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11 franci; — numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu și literariu.

Orice inserate,

se platescu pe serie séu llnia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la adon'a și a trei'a câte 6 cr. v. a. și preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face în modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adresate de a dreptulu la Redactiunea Diariulu Observatoriulu în Sibiu.

Nr. 80.

Sibiu, 6/18 Octobru 1879.

Anulu II.

Declaratiunea cechiloru. — Comentariu la cuventulu de tron.

Germanii cei centralisti isi batu jocu de natiunea cechiloru, dicindu că éca, saturandu-se de asteptare în cei 16 ani, ea a capitulatu, s'a supusu și a trimisu pe cei 54 deputati căti au fostu în stare se aléga din sinulu loru, alaturea cu deputatii germaniloru din Bohemi'a, în senatulu imperiale, în parlamentulu comunu. Mai mare neadeveru decâtu este acesta, nu s'a spusu altulu în dilele nóstre. Cechii nicidecum n'au capitulatu, nu s'au supusu vointiei germaniloru, nu s'au „pocaitu“, ci tocma din contra, s'au „pocaitu“ germanii compatriotii loru. Professorulu Herbst, fostulu ministru si cei de partid'a lui au fostu aceia, carii inca din ern'a trecuta au intinsu man'a si au cerutu pace. Dupa nenumerate conveniri si consultatiuni, în fine cechii se invoira se între în senatulu imperiale, înse numai dupace mai antaiu depusera în manile Maiestatiei Sale imperatului si regelui urmatórea Declaratiune:

În momentul intrarei nóstre în senatulu imperialu ne simtиму olegati a declará: că noi prin acestu pasu si prin consecentiele lui nicidecum nu potemu renuntiá la terenulu de dreptu pe care ne aflamu, nici voimu cá acela se ni se micșioreze, precum si cá noi cu acésta nu potemu si nu voimu se prejudecamu la dreptulu publicu alu regatului Boemiei si alu corónei boeme, dreptu recunoscutu si garantatu prin diverse acte de statu. Tocma din contra, noi ne cunóscemu de alu nostru dreptu si detorintia, cá se tînemu la drepturile si pretensiunile nóstre, pe care este basata autonomi'a tieriei nóstre.

Manecandu din acésta convictiune despre natur'a drepturilor nóstre credemu asia, cá temeli'a naturala si conditiunea absoluta pentru ordinea constitutională în monarchia stá intru aceea, cá tóte drepturile totoruru regatelor si tieriloru se fia aperate în mesura egala asia, în cátu legatur'a organica, indivisibila si insolubila se fia respicata si garantata, precum si cá numai cu modulu acesta se potu dá imperiului garantiele durabili ale puterii si unitatii sale. Noi tînemu cá suprem'a datorintia a reprezentantiloru din tóte regatele si tierile este: a colaborá spre a se ajunge la acestu scopu sublimu; si intrandu noi, pe acésta cale a pazei, pe

langa conservarea dreptului totoruru în deplina reciprocitate, cunóscemu cá acésta este singur'a cale ducétóre la scopu. Pe acésta cale si spre acestu scopu amu fi totudeauna gat'a de a conclurá, tînedu inse la drepturile nóstre. Acésta bunavointia voimu noi se o manifestamu si astadi, mai virtosu în acestu momentu, candu vocea natiuniloru cere pace si buna invoieła si candu o cere si situatiunea imperiului. Urmatori provocarei venite dela imperatulu si regele nostru, intrandu pe terenulu facticu alu institutiuniloru parlamentarie pe care ne punemu pe langa acésta declaratiune sincera, întindemu man'a la oper'a salutaria a inpaciurei.“

Din tiesetur'a acestei declaratiuni, care în realitate este unu protestu în tota form'a, se vede curatu, cá natiunea cecha este jalusa preste mesura atátu de autonomi'a tieriei sale, a regatului Bohemiei, cátu si de individualitatea sa politica. De aici vinu în acésta declaratiune atátea repetitiuni de drepturi si érasu drepturi, fundamentali, publice, istorice, asecurate prin mari acte de statu, prin juramente si incoronari, în fine si prin diplom'a imperatésca din 20 Octobru 1860, în parte si prin patent'a imperiale din 26 Februaru 1861 etc.

Inse pentru ce acésta declaratiune, acestu protestu repetitu în atátea cuvente? Din simpl'a cauza, cá cechii intrandu în parlamentulu centrale, îngrijira cá se le remana tóte usile deschise, în cátu îndata-ce aru vedea si s'ar convinge cá érasu voru se'i pacalésca cá în anulu 1861, cá ministeriulu actualu si majoritatea ce va fi în senatulu imperiale nu se tînu de cuventulu datu si nu voru se inscria drepturile fundamentali ale Bohemiei cá regatu autonomu si ale poporulu cá natiune politica în constitutiunea imperiului, se se retraga frumosu si se se întórca de unde au venit.

Cechii inse isi castigasera mai de înainte inca si una alta garantia fórt tare. Candu le-a disu actualule ministeriu Taaffe: Recunósceti si voi cechiloru, cá celu mai acomodatu locu de inpaciure este parlamentulu adunatu din tóte provinciile; intrati în trensulu cu atátu mai virtosu, cá asta-data nu aveti a face numai cu majoritatea centralista, Cechii respunsera: Vomu veni, daca ne va invita însusi monarchulu, pentru-cá dupa atátea promisiuni nerealisate dela 1861 încóce nu ve mai dâmu crediementu nici chiaru dvostra ministriloru actuali.

Vomu veni, daca ni se va promitte din capulu locului, înainte de a intra, cá chiaru si în casu, candu în ambele case ale senatului imperiale s'aru mai lua érasu decisiuni oppuse drepturilor tieriei si natiunei nóstre, nu se va dice nici-odata cá acelea s'au luat cu concursulu si cu invoirea nóstra. Vomu veni, daca însusi monarchulu va declara în discursulu seu de tron, cá intrarea si participarea nóstra la lucrurile parlamentarie în senatulu imperialu nu are se prejudece nimicu drepturilor nóstre.“

Asia s'a si intemplat. Cei 54 deputati de nationalitate cecha se infațiosira la monarchu prin delegatii loru, cav. Rieger si c. Clam-Martinitz cu declaratiunea citata mai susu, éra Mai. Sa le dede nu numai respunsu prin graiulu viu, cí ii asigurá chiaru în cuventulu de tron, cá dupace ia invitatulu a intra, acestu pasu alu loru nu va potea fi esPLICITU niciodata asia, cá si cum cechii aru fi renuntiatu în ceva la drepturile loru.

Asia dara cechii n'au capitulatu. Se dice inse, cá poporulu cechu ar fi suferitu multe rele si daune în acei 16 ani de resistentia passiva. Acum inse ese la lumina, cá folósele loru au fostu multu mai mari decâtu suferintiele. Cá-ci care au fostu acele suferintie? Se numescu mai alesu doue. Una este, cá aflandu-se ei în oppositiune cu ministeriile centralistice, ministrii respectivi delaturá pre cátu potea pe junimea de nationalitate cecha dela functiunile statului, buna-óra precum se intempla si cu romanii în céstalalta parte a monarchiei. Altu reu se dice a fi, cá tenerimea cecha nepotendu asteptá pâna la nou'a regulare si asecurare a dreptului publicu alu tieriei si alu drepturiloru nationali, se revoltase asupra betraniloru si facendu partida separata multi din ei au capitulatu si au trecut în partea germaniloru, numai cá se fia aplicati în functiuni. Acestea rele inse nici pe departe nu cumpanescu castigulu si folosulu pe care'lu trase natiunea intréga din perseveranti'a sa în resistenti'a passiva; pentru-cá

1. Trecerea partidei june la germani si capitularea loru dete ocaziune chiaru acestora cá se se convinga, cá acum ger. nu numai ii urescu, dara ii si despretiuescu (contemnere, mépriser, verachten). „Ati capitulatu numai de fóme“, le dicea germanii, „nu ve damu nici unu crediementu; cá-ci chiaru si renegatii declarati si cei mai zelosi potu

Foisiór'a „Observatoriului“.

Femeile în lupta pentru libertatea nationale.

(schitie istorice).

(Fine.)

A dou'a batalia cu ajutoriulu femeiloru în 19/7 Maiu 1849.

Din 6 pâna în 19 Maiu cátu au duratu bataliile cu óstea lui Hatvany, femeile muntene, mai alesu cele din comun'a colectiva Buciumu (cu aprópe 4000 de suflete), cele dela Albacu (totu cu 4000) si din alte vreo 15 comune mai mari, pre cátu absentá barbatii loru la óste, patrolá ele insele dío'a si nóptea îngrijurulu comunei, armate care cu ce avea de îndemana, pentru cá în casulu celu mai reu, vedindu apropiarea vrasmasiului, celu puçinu se destepete pe celelalte, cá se'si ia prunçii si ce avea mai scumpu, spre a se retrage în codrii, ori în minele de auru pe unde sunt de acelea, sau prin alte locuri ascunse si dosite.

Cea din urma batalia cu Hatvany a duratu din 18 demáneti'a pâna în 19 Maiu la 1 óra, adeca 30 de óre, si a fostu una din cele mai crunte si mai sangeróse, éra scenele cele mai teribili au decursu în momentele retragerii lui Hatvany pe la strimtórea dela Cerbu. Acolo se strimtorasera 4 tunuri. Compani'a 6 din legiunea de voluntari nemtiesci dela Vien'a, compusa mai multu din studenti orbiti de fanatismulu de atunci, ímpresurandu tunurile, se încordá din respoteri cá se le apere si scape din manile romaniloru. Venatorii romanesci nu mai avea nici o cartusia, prin urmare puscile loru stá reci. Atunci lancerii vedindu cá compani'a înaintéda, lapedandu pelariile si sumanele, se aruncara asupra bietiloru studenti si dupa o lupta din cele mai desperate, ii macelara; numai cátiva isi luara ei insii viati'a, pentru-cá se nu móra de lance, si numai 6 insi

au scapatu cu viatia, carii apoi ajunsera în captivitate la Zlatu'a.

În aceleasi momente vedindu femeile dela Buciumu, cá barbatii s'au incaieratu peptu la peptu cu insurgentii si cá Hatvany insoçitu de cátiva calareti apucase a esi din strimtóre, alergara iute pe culmea numita „la Bolfu“, ocupandu-o tocma în dreptulu podului de preste apa, numitu totu „la Bolfu“. Armele femeiloru éra numai pietrile si bolovanii, pe cari'i aruncá si resturná de vale preste militianii (honvedii) de insurgenti, omorindu din ei multime. Intr'aceea Hatvany lasandu drumulu tieriei apuca în drépt'a pe alta cale mai dosita, pe unde fugira alti vreo 400 ostasi de ai sei. Pre candu acestia scapasera pâna la satulu „Dupa-piétra“, alte grupe de femei muntene ii asteptá pe deluri alaturea drumului, cu gramedi de petrii, pe care aruncandu-le, omorira mai multi din ei; éra cátu au scapatu de resbunarea femeiloru, ajungédu la o alta strimtóre fusera nimiciti prin venatorii si lancerii heroicului pop'a Gróza. Dara si la puntulu acela se adunasera alte cete de femei, care rostogolindu bolovani preste nefericitiu militiani ucisera pre mai multi, éra pe altii ranira cu petrii mai usióre aruncate în ei. Hatvany scapá si de acolo pe o carare strimta cu puçini de ai sei. Optu militiani se ascunsesera într'o casa din satulu „Dupa-pétra“; acolo inse dandu preste ei doue femei tenere maritate si doue fete, nesciundu ele ce ínsémna a cere si a dá pardonu, ii ucisera pre toti optu.

Ceea ce punea la mirare pe barbati în acea batalii crunte éra, cá femeile se dedasera cá se nu le mai pese de glóntiele ce síuierá pe la urechile loru.

Hatvany scapá din acésta a dou'a invasiune a sa abia cu vreo 100 de ai sei; tóta ceealalta óste fu nimicita si respita.

În 8 Iuniu venise colonelulu br. Lupulu (Wolf-gangus) Kemény cu óste întreitu mai mare decâtu fusesse alui Hatvany, ajutata de cavaleria, cu 19 tunuri si 4 baterii de rachete. Bataliile cu Kemény durara 9 zile, adeca pâna în 16 Iuniu. În acelea zile fatali femeile au facutu érasu mari servitii libertatiei nationale;

la lupte formali inse n'au luat parte decâtu numai la „Valea-Cerbului“, în dío'a retragerii lui Kemény, candu la puntulu acela cadiera 145 de insurgenti si li s'au luat doue cara de munitiune.

A trei'a batalia cu ajutoriulu femeiloru în 6 Iuliu n. 1849.

Comandantii unguresci din Transilvani'a primisera ordinu strinsu dela Kossuth, cá se strabata, de s'aru potea, într'o dí, din tóte partile în districetele muntene, cu scopu de a strimtorá si a prinde óstea romanésca cá înt'o cursa. Baronulu Lupulu Kemény intrase în Iuniu cu brigad'a sa pâna la Abrudu; elu inse dupa batalii de 9 zile perdiendu'si mai tóta óstea, se retrase cu ruinele ei cátra Zlatu'a si Alb'a-Julia. În aceleasi zile din partea de cátra Clusiu si Huiedinu veni alta óste ungurésca comandata de junele si fanaticulu Vasváry în numeru cá de 3,000, între cari 300 avea si securi, pentru-cá se taie baricadele de arbori facute de romani pe la strimtori. Pâna în 2 Iuliu ei apucasera se ardia comunele Riulu-Calatei, Jurcuti'a si Marisielulu, unde ucisera betrani, femei si prunçi sugatori, aflati a treia dí la peptulu mamelor mórte. Audiendu Avramu Jancu de pericolulu ce venia de cátra Clusiu, detasiá îndata pe tribunii Nicolae Cortesiu si Jacobu Olténu cu cátu ajutoriu a potutu se le dea, între care éra si 68 venatori de frunte. În 5 Iuliu sér'a Cortesiu ajunse la locul numitu Fontanelle, unde se adunasera locuitorii satelor arse si devastate. În aceeasi dí bietii ómeni fusera atacati din nou prin 400 de insurgenti, pe cari inse ei dupa o lupta de doue óre iau respinsu si alun-gatu, luandu-le si trei cara cu pane.

Intr'aceea Vasváry sosise cu tóta óstea sa. Preste nópte tribunii Cortesiu si Olténu decisera planulu de batalia. Cortesiu alese din toti 123 din cei mai buni venatori si 317 lanceri dintre cei mai curagiosi, apoi ocupá totu acolo la Fontanelle trei puncte la trei strimtori, pe unde insurgentii trebuca se tréca, daca voia se înaintéde. În 6 Iuliu pe la 11 óre antemeri-

se castige increderea noastră numai în a treia generație, cându se presupune că se voru fi spalacitu și pôte stersu cu totulu din trensii reminscentiele nationalității genetice." Adeca tocma că buna-ora la noi în Transilvani'a și Ungari'a unde până în diu'a de astadi mai audi și mai cîtesci aceeași doctrina despre renegati, de altumintrea fôrte bine meritata; apoi se totu jure densii, că de aru sci că mai curge o picatura de sange românesc în vinele loru, și-aru taiá arteri'a că se ésa acelu sange blastematu.

Din acésta cauza lumea vediu pe o parte mare dintre cechii juni întorcându-se la doctrinele be-traniloru.

Alu douilea folosu alu resistentiei passive fu, că cechii cari și mai de înainte erá dedati la industri'a mica și mare la comerciu, la servitiulu militar, în locu se'si créscá feciorii loru totu numai cu scopu de a se sustinea din budgetulu statului, îi îndreptara cu atátu mai multu la industria, comerciu și armata, și asia isi multira burgesi'a, clasa midilocie în proportiuni cum nu o mai avusera nici-odata, și cu acésta insufara respectulu celu mai mare adversariloru.

3. Industri'a și comerciulu le adaoase poterile materiali, capitalurile, fara care nici că se potu cugeta în dilele nôtstre lupte politice cu sperantia de rezultat. Anume avutiile materiali îi puse în stare de a-si funda diarie în limb'a loru nationale înse și în cea germana, spre a-si aperá cu efectu și mai mare caus'a loru. Societati cu fonduri de câte 100,000 fl. s'au întemeiatu pentru sustinerea unor diare mari cotidiane. Ministeriulu Herbst-Giskra dá în judecata pe redactori și le tragea din cautiuni, cechii înse puneá cautiunile la locu și mergea înainte.

4. Cechii mai avea și unu altu temeiu reser-vatu alu loru pentru care totu trebuia se mai astepte. În acésta sistema politica a monarchiei austro-unguresci ori-ce poporu și natiune voiesce se jóce o rola cu bunu rezultat, îi cauta a se îngriji se aiba totudeauna unu numeru considerabile de barbati, nu numai invetiati, ci și versati prea bine în afaceri politice, national-economice etc. și totu-odata independenti în punctulu materiale, pentru că se le ajunga a trimite din ei pe 70—80 la diet'a provinciale a tieriei, pe 30—40 la cas'a deputiloru senatulu imperiale, pe 20—30 în cas'a magnatiloru, se le remana și câteva publicisti ageri,

diane Vasváry indata ce observá pe romani, deschise foculu contra loru din 5 tunuri și din puscii. Cortesiu înse sciindu bine cătu de pučina munitiune au ómenii sei, îi comandá se se arunce pe fôle și se nu descarce nici-o pusca, până nu se voru apropia inamicii la distantia de 80 pasi. În acea situatiune, sub ploia glóntieloru de tunu și de puscii asteptara romanii pe unguri mai aprópe, cându apoi fiacare isi luá pe omulu seu la ochiu, înca totu culcati, pentru-cá glóntiele de tunu se nu'i ajunga.

În acelasiu timpu femeile din Marisiellu amarite în sufletele loru pentru crudimile și atrocitatiile comise de insurgenti asupra mai multoru familii, se adunasera la unu locu aprópe de barbati, atátu spre a'i incuragia, cătu și în casu de asia, spre a ridica pe morti, a conduce si legá pe cei raniti.

În restimpu de una óra Vasváry trebuí se împlínésca mereu primele linii prin alti combatanti, pentru-cá glóntiele venatoriloru romani îi raria pe fiacare minutu. Atunci înse tribunulu Cortesiu comanda doue departiement de venatori în flanculu inamicului, éra cu lancierii dete asaltu asupra loru din trei parti. Disordinea insurgentiloru deveni generala în cinci minute. Totu atunci femeile din Marisiellu armate cu petrii, cu înblacii, furci si frigari, alergându în ajutoriulu barbatiloru, se aruncara si ele asupra insurgentiloru. Carnagiulu a fostu din cele mai infricosiate. Comandantele Vasváry cu partea cea mai mare din oficiarii sei și cu 850 de soldati, între carii și cei caduti în dio'a de înainte, remasera morti pe campulu sangelui. Alti érași, din cei ce voiá se scape cu fug'a, se înneccara în Somesiu. Singuru maiorulu Buzgó (romanu renegatu) îi succese a scapá cu patru tunuri și a culege resturile trupei lui Vasváry. Pre cându fugea acestia, le venia în ajutoriu maiorulu Gyarmathy cu 300 de venatori, care înse vediendu acelu debandagiu, nu a cutediatu a restabili lupt'a, ci s'a retrasu cu totulu. În acea di romanii luara unu tunu cu tóta munitiunea, cu cai, arme, tobe și alte predi. Au avutu înse și romanii patru morti și 12 raniti greu.

A se vedé: Die Romanen der oesterreichischen Monarchie II Heft. Wien. Druck von Carl Gerold und Sohn 1850, ad pp. 21—22, 45—48, 61—63 în raportulu oficiale).

Mai sunt și alte multe exemple de bravura, devotamentu, martiriu și preste totu de virtuti civili de ale femeiloru nôtstre; ele înse voru reinanea în partea loru cea mai mare date cu totulu uitarei, indata-ce va disparea de pre scena generațiunea veterana, din care astadi mai apparu ici-colea cătuva, că și nesce mumií vii pînre generațiunile june din lumea noua, ce se pare că ar fi camu aplecata se o rupa cu totu trecutulu, cu istori'a, cu tradițiunile vechi.

carii se fia capabili de a se mesurá în sciintia si în actiune cu toti cei tramisi în parlamente. Pána în a. 1863, înca și până în 1870 cechiloru le lipsea multi barbati de ai loru din cāti le trebuia spre scopurile aratate aci; astadi înse stau multu mai bine în acestu respectu. Acésta e una din cauzele principale, pentru care betranii cerea dela tineri pacientia și perseverantia. Într'aceea ei mai avura și acelu mare folosu, că mai multi aristocrati mari, de origine cechi, dara germanisati, vediendu acea perseverantia inteligenta a poporului, se întórsera la densulu că se faca cu elu cauza comuna. În fine

5. Resistenti'a passiva a cechiloru erá unu adeveratu punnariu infiptu în cóstele statului, care simtiá întieparurile lui în totu timpulu, mai virtosu înse între evenimente mari, precum fusera de es. și cele din 1877—8. Acea stare a lucruriloru nu mai erá de suferitu. De aici apoi se întielege și denumirea ministeriului Taaffe de colórea politica cum o vedemu, cum și alegerile din urma la senatulu imperiale, și chiamarea în tóta form'a a cechiloru în parlamentu.

Transilvani'a.

— Sibiiu, 16 Oct. (Adunarea reprezentativa a comitatului Sibiiu.) Conformu usului vechiu se mai tinu și acum în tóte municipiile sau cum le dicu ardelenii jurisdicțiunile, adunari generali ordinarié în fiacare trimestru, adeca de câte patru-ori pe anu, daca nu se întempla se se convóce și unele extraordinarié. Înainte de 1848 și de atunci încóce între anii 1861 și 1868 adunari de acelea se potea considera că totu atâtea mici diete de cantóne, asemenea celor din Elveti'a, la care mergea sute de privilegiatii cei „civilisati“, că se se certe la mes'a verde, se se amerintie cu punni și cu sabiile, éra privilegiatii opincari, că se se radime de pareti, sau pe ciomege cu care venia și ei armati, apoi se strige dupa comanda, cându „Éljen“ (se traiésca), cându „rosz“ (reu) sau „le vele“ (josu cu elu) ori „pereat“ (se péra, se crepe). Pe atunci adeca toti ciocoi și toti opincarii facea politica mare, se certá uneori cu anii întregi pentru barb'a popii și cu proteste contra gubernulu nu mai terminá nici-odata; dara nici pentru binele publicu nu se facea nimicu pe lume. Privilegiulu de a sbierá și protestá, de a se bate și omóri fara nici-o frica de pedépsa, se înneccase deocamdata în torentele de sange versatu în 1848/9. Sub absolutismu a facutu gubernulu în 10 ani ceea ce nu facuse privilegiulu în 100 de ani. Dela dualismu încóce se încercara a reformá vechiulu municipiu în sensu, că nici autonomi'a lui se nu suferé, și nici afacerile publice se nu remana balta. Reformatorii înse forfecandu mereu din aripele municipiului, cadura cu totulu în altu estremu, care nu e nici fetioru nici fetióra.

Acestu adeveru se manifesta în legea municipalé, mai luminátu înse în viati'a practica la tóte ocasiunile. Mérga ori-cine la 3—4 adunari de acelea, sau citésca raporturile publicate despre decursulu loru, că se se convinga de nepasarea mortarétia cu care se pórtá chiaru și membrii reprezentanti ai municipieloru. Daca mai era vreunu poporu care se caute cu zelu și diligentia de afacerile publice, apoi acela fusese până acuma poporulu sasescu, mai regulatu în tóte, decâtu buna-óra magiarii și romanii. Si daca mai era până în anulu 1848 unu altu poporu care se dorésca ferbinte deschiderea barieleru constitutionali, apoi acela fu celu românesc. Si ce se întempla în dilele nôtstre? Municipiele au 2—400 reprezentanti, din cari înse, în cele mai multe casuri, nu mergu nici a diecea parte la adunare.

Asia s'a întemplatu și asta-data în comitatulu Sibiiului, că-ci din 290 reprezentanti au participatu abia 50, înse și din acestia o parte buna erá din locu. Siedintiile deschise în 14 Octobré de cătra dlul prefectu Fridericu Wächter, reprezentantii aveau sub ochii loru unu program de preste 80 puncte. Care înse erá coprinsulu acelora? Mai multe legi dietali, caroru li se dete lectura, la care consiliulu municipalé n'avea se dica de cătu: amu auditu; Budgetulu comitatului, destinatiunea baniloru adunati din amende (pedepse, glóbe), ordonantie ministeriali pentru casarmarea ostasimeí, compuneri de comisiuni spre acelasu scopu; mai departe vechi'a cérta pentru denumirea dlui Dr. jur. Stefanu Pacurariu de primariu la Sas-Sebesiu; alta cérta si mai vechia, pôte si mai violenta, din caus'a alegeri dlui Al. Szócs de primu vice-notariu, alegerea de cassariu alui Otto Herbert și de controloru alui Rudolf Jahn în loculu pensionatiloru F. Sander și F. Bertleff. Alta diferentia din caus'a drumuriloru

districtuali și comunali, care si până acum au facutu destulu reu comunicatiunei și comerciului locuitoriloru, apoi comisiuni pentru cultur'a cailoru, alegeri în consiliulu administrativu, fondu pentru bolnavi, o multime de statute pentru diverse scopuri și comune, pentru spitale, seraci, înca și pentru tacs'a de căni, adeca că cei cari tinu căni de lusu, se platésca o tacsá; pensionarea notariloru, dotarea docentiloru romani din Apoldu cu 180 fl. și a bisericei augustane cu portiune canonice; cassarea scandalosului concludu alu comunei Cristianu, care de si dispune de unu venitu anuale de 22,000 fl., propuse cassarea subventiunii modeste, ce se dá numai de cătuva ani scóleloru confessionali; aplacidarea de fl. 400 subventiune pentru scól'a normala cath. din Sibiiu, care înse cere 800 fl. si au luat recursu. Aceste tóte si alte amerunte se macinara într'o singura di, în doue siedintie. Au mai remasu pe urmatórea di din 15 Octobré câteva, cari s'au terminatu prin fuga, numai într'o óra, luandu-se mai multu numai spre sciintia. Între acelea au fostu și pensionarea fostulu pretoru Din. Macelariu, relacsatiuni, regulari de fonduri pentru spitale, functionari, invalidi, seraci etc. în vreo 24 comune. Cele mai multe din acestea afaceri simple și usóre le pertracta, le reguledia și decudu în alte tieri civilisate functionarii cu unu consiliu municipale de 10—12 membrii; éra nu câte o cétá de ómeni de 300—400, cari aru avea se faca cu totulu altu-ceva.

Ungari'a.

Sessiunea anuala a dietei deschisa cu inceputulu lunei, curendu se prorogá érași până în 23 Octobré. Caus'a acestei vacantie ce-si luara din nou membrii, se dice că ar fi numai lips'a proiectelor de legi, pe care avea se le redactedie ministrii și consiliarii loru, spre a le dá în discussiunea camerelor. Ceea ce bate fôrte tare la ochi este îngrijurarea, că dupa ce ungurii în cursu de sute de ani nu'si avura legile civili și penali codificate în tóta regul'a că la popórele civilisate, înainte cu unu anu votara codicele criminale, dara din lipsa de procedur'a criminale (Strafgerichtliche Processordnung) nu se pôte introduce. Comisiunea insarcinata cu redactiunea procedurii lucra anevoia și fara sporiu, din cauza precum se spune, că a datu preste dificultati fôrte mari la aplicarea cătoruva legi sanctionate dejá; cu alte cuvinte, se facu și legi, care nu se potu aplicá. Unele érași li se paru prea peste mesura aspre.

Între acestea securitatea publica suferé din nou în unele parti ale Ungariei preste mesura. Trei comitate cerura érași statariulu, că-ci numai cu fric'a de furci credu că voru mai infrená pe banditi. Pána și în partile locuite de romani citinu despre crimele cele mai spurcate, ba și unele rafinate precum se comitu pe la cetati mari. Asia în Oradea se pertractá deunadi procesulu criminale alu unui romanu, care ajutoratu de amant'a sa isi omóri nevast'a. Unu altu romanu teneru se facu paricidu, omorindu chiaru pe tata-seu care l'a generatu și l'a crescutu. În Ungari'a este în adeveru o enigma sociale, că cleruri atátu de numerose și anume clerulu r.-cath, atátu de bogatu, cu sciintie castigat în câte 16 ani prin scóle, cu scólele inmultite necurmatu de ani 30 încóce, atátu de pučina influentia binefacátoria au asupra poporului. Din acea stare de barbaria în care se mai afla una parte considerabile a Ungariei strainii caletori prin tíera isi punu întrebarea, déca cumva poporulu acela este cu totulu incorigibile neaptu pentru adeverat'a cultura, sau că conducatorií lui facu ori-ce alta, numai de binele morale și materiale alu poporului nu îngrijescu, ci mai alesu de 12 ani încóce l'au si mai datu în pred'a evreiloru.

Asia numit'a comisiune regnicolaria compusa din unguri și croati cu scopu de a innoi cunoscutul contractu politicu dintre Croati'a și Ungari'a pe alti 10 ani, sau de s'ar potea pentru totudeauna, dupa multe dissensiuni și perdere de timpu nici până astadi n'au ajunsu la întielegere deplina. Preste unulu din punctele principali au trecut, că adeca Croati'a se dea din veniturile sale la tesaurulu comunu alu statului 55%, éra 45% se remana pe fiacare anu intesaurulu seu provinciale, spre a-si coperi lipsele proprii cerute de autonomi'a sa. Ungurii ceru mai multu, croatii înse nu le dau. Ungurii se lauda că întrece dela ei; croatii le respundu: Lasati-ne dara de capulu nostru; se ne administramu și gubernamu noi însine în laintrulu monarchiei asia cum ne taia mintea nótstra; nu ne cereti nimicu, și noi ve asiguramu, că cu tóta saraci'a nótstra nici-odata nu avemu se venimu pentru nimicu la usi'a vótstra. Dara cestiunea cea mai

grea și mai amaru disputata este a graniței militare croato-slavone cu 1.100.000 locuitori mai toți slavi, rupti odinioară și militarizați sub stindardul negru-galbinu austriacu. Croații pretindu cu mare dreptate, că după ce milita confinia s'a desființiatu, acelu teritoriu se fia reincorporatu întregu la regatul triunitu și nicidecum la Ungari'a, de care nu s'a tinutu nici-odata imediatu, ci numai în cătu Croați'a și Slavoni'a stetesera în uniune personale cu Ungari'a prin regele lor comunu. Magiarii inse duc frica mare de consolidarea slavilor meridionali, carii cu tôte greutățile câte le au și ei, facu totuși progrese prea frumoșe, mai virtuos dela 1860 încôce; au cățiva barbati întiepti de statu și cu atătu mai multi generali și coloneli renumiți în arinat'a imperiale. Păna acuma ungurii au știutu se inpedecea acea incorporare la Croați'a, cu acēsta inse ei au castigatu numai ura potențiată din partea slavilor meridionali, caroru în fine totu li se va face dreptate; că-cu multu sange au versatu ei pentru integritatea monarhiei și nici-odata în contra ei.

Din Bucovin'a.

— (Alegere plina de scandale.) Sermana Bucovina, pe ce mani ai mai ajunsu!

În senatul imperial din Vien'a se pertractădia între câteva alegeri nelegali, una din cele mai scandaloșe, adeca alegerea din 3 Iuliu a. c. a cavalerului Victoru Ofenheim, cunoscut din faimosulu procesu de câteva milioane dilapidate la construcțiunea calei ferate Lemberg-Cernauti-Iasi. Ofenheim fu alesu în Bucovin'a în colegiulu electoral Suceava-Radauti-Siretu. S'a întemplat adeca și în Bucovin'a ceea ce se veduse până acuma înca numai în unele colegii electorali cu majorități sau chiaru totalități de alegatori romani din Transilvani'a și Banatu, ca adeca se alēga deputatu în corpulu legislativ pe celu mai mare vrasmasiu alu lor, care le facuse tôte relele posibile.

Pe candu se facea susu numit'a cale ferată, locuitorii aflandu că lini'a e trasa asia, că se trēca pe cătu se pōte mai departe dela ele, au trimisu pe primarii lor la directorulu generalu în Vien'a, că se'lu rōge se nu le faca o dauna și totuodata batjocura asia mare; s'au obligatu se și dea ce li s'ar cere. Anume primariulu din Suceava fusese de trei-ori la Vien'a, dăra Ofenheim 'iau aratatu usi'a. Asia dăra stațiunile în locu se fia una la Siretu, se puse la Cerepouti, alt'a în locu de Radauti, la satulu ungurescu Hadikfalva, a trei'a în locu de Suceav'a, în câmpu la loculu numitu Iscani, unde înainte nu era mai nici-o casa, ăra de atunci se facura vreo 100 frumoșe.

Nu că dōra acelu colegiu ar fi fostu reprezentatu prin vreunu romanu din nu știu ce familia stravechia, că-cu deputatul alesu de acolo fusese dn. consiliariu guberniale Wognarovicz, adeca unu functionariu; acestuia inse i se urise de intrigele parlamentare și renunțandu făcū locu altui functionariu, dlui Stark inspectoru de contribuțiuni; radautienii inse isi avea și ei pe candidatulu lor rivalu, anume dn. Miskolczy, magiaru, totu functionariu, adeca jude c. r. Ofenheim fusese până aci respinsu de cătra tōte colegiele pe unde'si cercase noroculu. O casa jidovēscă din Cernauti inse luă asupra'si că se scōtia din vreo urna pe Ofenheim-ulu lor, macaru de ar crepa și draculu în siepte. Mai antaiu castigara pe siretieni, mai apoi și pe suceveni; i s'au oppusu numai radautienii.

Midiulōcele prin care au reusitu sunt cele cunoscute. Mai antaiu se inpartī o programa de fantasia, demna de ori-ce charlatanu din piatiele publice; după aceea promisera locuitorilor bani din Angli'a, împrumutu numai cu căte 2—3%, că se'si platēscă datoriile sub care gemu cu 60%; la multime de comercianti li s'au mai promis bilete gratis la calea ferată pe ani întregi; apoi că li se voru face omnibusse cu vaporu, că se ajunga iute la stațiuni. În dio'a de alegeri în Sucev'a s'au ospetatu toti pe contulu lui Ofenheim; 200 vedre moldovenesci de vinu și 60 vedre de bere s'au consumatu. În acea sēr'a se dete banquetu mare la câteva sute de persōne, între care inse abia au fostu vreo 12 christiani, ceea ce merita se ne însemnamu fōrte bine. Complimentulu acelu scandalu inse a fostu candu se descoperi, că 312 de bilete fusese scrise numai de doue mani, cu alte cuvinte, că acelea 312 bilete au fostu prevaricate în urna pe furis, adeca mai pe romanesce curatu: voturi furate.

Romani'a.

Desbaterile parlamentare în cestiunea jidoviloru nici până Miercuri în 3/15 Octobru nu s'au terminatu. Spiritele se irrita totu mai tare, pericolulu din lăintru si din afara cresce. În 1/13 cestiunea ajunse într'unu nou stadiu, care este caracterisat prin declarațiunea categorică a ministrulu presedente Joanu Brateanu făcută în numele guvernulu în intrunirea (conferenț'a) privată a deputatiloru și senatoriloru, tinută în acea di sēr'a în palatulu Daci'a.

„Presedintele consiliulu de ministri a declarat precisu și categoricu în intrunirea de ieri sēr'a: că pe cătu timpu va fi sustinutu de majoritatea Camerelor, nu va primi nici a se dă unu votu negativu, care ar provoca o resoluțiune din partea poteriloru; nu va primi nici o soluțiune neacceptabilă pentru Europ'a; și ne voindu nici

a disolve Camer'a de cătu la ultima extremitate, va remane neclintitu la potere, până candu doue treimi ale Camerei se voru întielege asupra unei soluțiuni.

Acēsta declarațiune a fostu făcută de d. Ionu Bratianu în termeni atătu de precisi, și cu tonulu unei hotăriri atătu de nestramutate, în cătu ne este și noue permis astăzi se afirmam cu tarie, că cine voiesce se mantina indefinitu pe guvernulu actualu la potere, nu are de cătu se refuze acestui guvern u soluțiune acceptabilă pentru poterile europene. (Rom.)

La șiedinti'a camerei totu din 1/13 au participatu din 145 deputati 127 insi. Atunci dn. B. Boerescu ministru de esterne tinu ărași unu discursu memorabilu, din care scōtemu acestea:

D. ministru de esterne, luandu cuvintulu, dice că, vedindu discușiunile urmate, vedindu argumentele invocate de diferiți oratori cari au combatutu proiectulu, oricine se pōte întreba, dēca a fostu vorba de proiectulu guvernulu, sēu de unu proiectu din imaginațiunea oratoriloru; că-cu s'au combatutu articole imaginate, dispozițiuni ce nu sunt în proiectu. Domni'a-sea se crede dator de a areta care e natur'a proiectulu și coprinsulu lui, dēca elu e conformu tratatulu și dēca atinge vr'unu interesu nationalu. Ministrulu a promis, în program'a ce a supusu Camerelor, a aduce unu proiectu, prin care se recunōscă principiulu egalității cultelor și se deă o soluțiune basată pe principiulu naturalisării individuale, cu excluderea ori-carei categorii și cu garantarea proprietății rurale. Proiectulu e fidel'a reproducere a programei; guvernulu a cunoscutu și a tinutu sēma de curentulu ce era și e în țiera și proiectulu nu e de cătu espresiunea acestui curentu.

Vointi'a natională a fostu pozitivă și solemnă manifestată de a revisui; astu-felu, fostele Camere disolvate au declarat mai antaiu, că natiunea primesce tratatulu și au proclamat necesitatea de a revisui art. 7. Camer'a actuală chiaru s'a roșitu, printr'o imensă majoritate în favōrea revisiunii, respingēdu propunerea nerevisionistiloru. Aceste voturi au recunoscutu că trebuie se intram în famili'a europēnă, și prin urmare trebuie se ne punem la nivelulu ei, dēca nu voim a remanē isolati, sēu alipiti la una sēu la doue poteri vecine. E unu principiu recunoscutu în dreptulu gintiloru că, fiindu vorba de unu tratatu internationalu, o natiune nu pōte alege parti din elu la care se consimția și altele pe care se nu le primēscă; asia a și întielesu țier'a, candu nu numai a primitu partea generōsă din tratatu, ci a și executatu pe cea dorerōsă. (Va urmă.)

ACADEMIA ROMANA.

Sesiunea extraordinaria.

Procesu-verbalu Nr. 35.

Estrasu din șiedinti'a dela 4 Iuliu 1879.

Membri prezenti: 21.

D. presedinte anunția că A. S. R. Domnulu va face Academiei însemnat'a onōre a veni la 9 ore dimineția, se presedese șiedinti'a solemnă de mane, Joui, 5 Iulie.

Asupra alegerilor de noui membri onorari și corespondenti, D. Alexandri propune că, din caus'a multiplicității lucrărilor ce mai remanu de facutu în acēsta sesiune, ori-ce alegere se se amane pe sesiunea anului viitoru. Majoritatea aprobă.

La ordinea dilei este votarea budgetulu.

D. Laurianu, Stefanescu și Fetu sustinū urgenti'a acestei lucrari.

Totu-si D. Sionu amintesce că după deciziunea de ieri precaderea se cuvine raportulu comisiunii de revisuire. Admitiendu-se acēsta, D-lui citește urmatorulu raportu:

„Comisiunea de revisuire a dictionariulu, provocată a se pronunția în cestiunea rețiparirii psaltirii lui Coresi, vine a espune mai antaiu Adunarei situațiunea în care se afla acēsta lucrare.

1. D. Hasdeu înca dela Septembrie 1877 a luat indatorirea a rețipari cartea acēsta cu textulu romanescu tiparitu în cirilice, cu transcriptiū în litere latine, cu note s. c. l.

2. După trecere de aprōpe unu anu și jumătate neexecutandu acēsta lucrare, la Ianuarie anulu curentu, D-lui s'a adresatu la delegațiune cerendu'i avisulu că s'o faca prin fototipia, după unu modelu prezentatu. Delegațiunea considerandu că lucrarea acēsta, în modulu propusu, cerea o cheltuielă care trecea peste previsiunile budgetare, a facutu o intrunire de membri prezenti în capitala, cari în majoritate au opinatu a se execută după modelulu propusu, întrebuintiandu-se numai 3.000 lei, din sum'a budgetară și a se supune casulu la delegarea sesiunii generale; ăra totu-odata a deschis subsciptiuni, după care se vede că s'au adunat 1.700 lei.

3. După acestea facēndu-se unu angagiamentu conditionatu cu stabilimentulu Socek, după promisiunile d-lui Hasdeu că va putea începe lucrarea imediatu astfel, că la 1 Augustu se fia gata unu fasciculu de 10—12 cōle, totu-si lucrarea sub diferite motive se vede întârziată, s'au fototipit 12 pagine în elisieiuri, ăra notele și transcriptiunea, înca nu s'au tiparitu, dēra D. Hasdeu afirma că are materialu gata pentru 20 cōle.

Execuțiunea acestei lucrari, care comisiunea spera se o aiba până într'unu anu, spre a putea începe lucrarea revisiunei, întârziindu-se atătu de multu și fiindu în perspectiva de a se întârziă înca 4—5 ani, de sine se întielege că nu pōte fi aprobată de comisiune; totu-si crede că acēsta nu va inpedea-o în lucrarea ce 'i este recomandată.

După tōte acestea comisiunea e de parere, că dēca Adunarea va aproba rețiparirea lui Coresi în modulu propusu, acēsta se se faca amesurat cu midlōcele ce se voru aduna prin subsciptiuni.

(Cestiunea acēsta dete ocaziune la o desbatere lungă și ferbinte, alu carei simburu este, că dn. Hasdeu

isi pusese în capu se țiparēscă alaturea cu psaltirea romanescă tradusă de Coresi înainte cu 300 de ani, alte 6 psaltiri, parte mare slavone, insocite de note. Lucrarea întregă era se se întinda celu puțin pe vreo optu ani și se coste până la 24 mii de franci minimum. Academia respinse planulu lui Hasdeu și insarcină pe comisiunea lexicografică în sensulu decisiuniloru din a. 1877).

D. secretaru generalu care a luat parte la formarea budgetulu, e invitat de membrii comisiunii speciale a citi și a dă esplicările necesare în numele delegațiunii și alu comisiunii. D-lui arata, că exercitiulu din anulu 1878—1879 nefiindu înca încheiatu și multe din alocatiunile budgetulu remanendu înca în suspensiune, proiectulu de budgetu de asta-data nu a potutu fi formulatu în tōte, după normele stabilite în regulamentulu celu nou. S'a facutu dēra unu budgetu transitoriu numai pe 8 luni, adeca se fia purtată dela 1 Iulie cur. până la 28 Februarie 1880, pentru-că pe viitoru Academii'a, avendu tōte compturile sale din trecutu limpedite, se pōta votă în sesiune generală, care în totu-deauna va urma curendu după 1 Martie, unu budgetu regulatu lucratoru până la aceeasi data din anulu ce urmēdia.

Ca budgetu de transițiune s'a asociatu în acestu proiectu pentru 8 luni, pe cătu a statu prin potinția, nouele dispozițiuni regulamentare cu formele usitate în budgetele anteriore; ast-felu fondurile atătu la venituri cătu si la spese s'au separat în:

A. Fonduri cu destinațiune generală. (Fonduri comune), și

B. Fonduri cu destinațiune specială.

La capitolulu venitoriloru s'au înscris că fonduri comune, pe de o parte: §. I escedentele din budgetulu anulu 1878—1879; ăra de alta parte, §. II, acele venituri care sunt proprii ale spațiulu de 8 luni, dintre 1 Iulie 1879 și 1 Februarie 1880. Printre aceste inse nu s'a înscrisu nimicu din dotațiunea Statulu pe anulu 1880, remanendu că aceea se fia purtată, în tōta întregimea ei, printre veniturile budgetulu pe 1880—1881. Nici versamentulu anualu alu lui Zapa de 12.000 lei nu s'a trecut aci, de ore-ce de regula elu intra în cass'a Academiei, după 1 Martie alu fia-caru anu.

Asemenea la rubrica, venitoriloru din fondurile speciale nu s'a înscrisu nimicu din veniturile mosieloru Naturelu pe 1880, care intrandu în cassă la Iulie și 1 Octobru 1880, remane a se inscrie totu în budgetulu viitoru.

În urm'a acestoru esplicari se citește proiectulu de budgetu de venituri și se votēdia în totalu fara modificare în suma de 103.210 lei bani 36.

La capitolulu speselor se esplica cum că rubric'a fondurilor speciali lipsesce de o-cam-data cu totul, de ore-ce nici-o alocare a acestoru fonduri nu s'a efectuat în sesiunea presintă, nici are a se efectua în decursulu lunelor următoare până la 1 Martie 1880.

Spesele din fondurile comune s'au inpartitu sub 3 §, și anume:

În §. 1. Spese făcute până acum peste prevederile budgetulu din 1878—1879. Aceste inse au fostu dejă aprobate de D-v. candu ati ratificatu conclusiunile raportulu comisiunii speciale de compturi.

În §. 2. Se coprindu speșele necesitate și dejă efectuate până la 1 Iulie pentru tinerea presintei sesiuni.

În fine §. 3. Contine 25 art. cu spese de efectuat, dintre care unele sunt resturi de platitu conformu budgetulu pe 1878—1879; ăra altele noue prevederi budgetare.

În urma acestoru esplicatiuni, se confirma voturile dejă date asupra speselor din §. 1.

Se aproba §. 2 în totalu.

Spesele §. 3 se votēdia pe articole.

Se aproba art. a, b, c, d, e, f, g, fara discușiune.

La art. h. D. Laurianu propune a se suprima sau copistulu propusu cu 100 lei pe luna, sau alocatiunea prevădută la art. u, de ore-ce decopiarile din Cantemir le pōte face copistulu din budgetu.

După esplicările date de secretariulu generalu, Academia aproba suma propusă în proiectulu de budgetu.

D. Laurianu, secondatu de D. Sionu, amintesce că Academii'a a aprobatu dejă nnu ajutoriu lunar de 100 lei în favōrea betranulu fostu casieru D. Adamescu și propune a se inscrie sum'a de 800 lei în prezentulu budgetu.

Adunarea aprobă.

Art. i, j, k, l, m, n, o se votēscă fara discușiune.

La art. p, după propunerea D-lui Ionescu sustinută de D. Laurianu, adunarea incuviințēscă reducerea sumei de 6.500 lei. la acea de 6.100, care este strictu necesară pentru a satisfice voturile dejă date de Academia.

Art. urmatori g, r, s, t, u, v, w, x, și y se aproba conformu cu proiectulu.

Se votēscă capitolulu speselor în totalu și se aproba în numeru de 91.795 lei, bani 55.

Apoi se pune la votu întregulu budgetu, pentru care după statute sunt necesarii doue treimi din numerulu membriloru prezenti.

Adesiunile formale ale nouiloru membri alesi, dnii Petru Poni, Nicolae Teclu și Paul Vasici, nefiindu înca înscris în dosarele Academiei, majoritatea absolută a membriloru se constată că este de 17.

Budgetulu pe 8 luni (1 Iulie 1879 până la 28 Februarie 1880) se votēdia cu unanimitatea membriloru prezenti cu unu escedentu în plusu de lei 11.414 bani 81.

D. presedinte amintesce, că în program'a lucrărilor vine acum la rendu alegerea casierulu-comptabilu în urm'a retragerii D-lui Adamescu.

Delegațiunea recomandă Academiei pentru acestu postu pe D. Constantinu Juga.

Se pune la votu alegerea sa prin bile și D. Juga intrunesc 13 bile albe; în urna sunt 2 bile negre, ăra doi membri s'au abținutu dela votu.

D. Juga va intra în funcțiune îndată ce se va conforma prescripțiuniloru din statute și regulamentu.

Se decide a se tinē șiedinti'a asta sēra la 8 ore

si jumetate spre a se forma program'a sedintei solemne de a doua di si a se termina unele lucrari inca pendent.

Sedinta se ridica la 12 ore.

Presedinte, **Ioanu Ghica.**

Secretariu generalu **Odobescu.**

Resultatul operatiunilor

Institutului de creditu si de economii „Albin'a“ din Sibiu

in trimestrul III dela 1 Iuliu pana in 30 Septembrie 1879.

I. Reuniuni de creditu.

Cu finea lui Iunie anulu crt. se aflara in legatur'a reuniunilor de creditu

643	participanti cu unu creditu preste totu de	f. 39.631.73
4	in decursulu patrariului III repasira participanti si din inprumuturi se replatira	859.05
639	remanu deci cu 30 Septem. 1879 participanti cu unu creditu preste totu de	38.772.68
	Fondulu de garantia alu reuniunilor de creditu consta din	18.642.60

II. Depuneri spre fructificare.

La 30 Iunie anulu crt. erau

610	depuneri in sum'a de	536.287.09
133	in decursulu patrariului III au mai urmatu depuneri in sum'a de	155.083.92
743	astmodu starea acestui ramu in acestu patrariu a fostu de depuneri in sum'a totala de	691.371.01
56	din cari in decursulu trimestrului se redicara depuneri in sum'a de	74.570.18
687	remanendu cu finea lui Septemb. o stare de depuneri in sum'a de	616.800.83

III. Operatiuni de escomptu.

Starea portfoliului de schimburi cu

2141	30 Iunie anulu crt. era de bucati schimburi in valoare de	612.654.77
1106	in decursulu patrariului III se mai escomptara schimburi in sum'a de	285.022.—
3247	prin urmare starea totala a portfoliului in patrariulu III fu de bucati schimburi in valoare de	897.676.77
1129	in decursulu patrariului se rescumperara si reescomptara bucati schimburi in sum'a de	295.168.87
2118	astmodu resulta cu 30 Septembrie starea de bucati schimburi in sum'a de	602.507.90

IV. Imprumuturile de lombardu

constau cu 30 Septem. 1879 din . f. 1.412.—

V. Credite ipotecari

Starea imprumuturilor ipotecari

84	cu finea lui Iunie anulu c. era de obligatiuni in suma de	26.895.42
1	in decursulu patrariului III se mai acorda imprumutu in suma de	6.000.—
85	astmodu starea imprumuturilor ipotecari cu 30 Septem. era de imprumuturi in suma de	32.895.42
5	in decursulu trimestrului se replatira imprumuturi in suma de	1.728.15
80	remanendu cu 30 Septembrie 1879 o stare de obligatiuni in suma de	31.167.27

VI. Credite fixe.

Starea creditelor fixe cu 30

167	Iunie a. crt. era de inprumuturi in sum'a de	f. 74.833.55
18	In decursulu patrariului III se mai acordara inprumuturi in sum'a de	9.750.—
185	prin urmare starea acestui ramu cu 30 Septembrie era de inprumuturi in sum'a de	84.583.55
185	in decursulu trimestrului se replatira	1.231.65
185	remanendu cu finea lui Septembrie o stare de inprumuturi in sum'a de	83.351.90

Reviementulu cassei

in cele 3 luni fu preste totu de 990.897.58

Statulu generalu cu 30 Iunie 1879.

I.	in numerariu	f. 30.813.77
II.	obligatiuni de participanti	38.772.68
III.	portfoliulu de schimburi	602.507.90
IV.	lombardu	1.412.—
V.	obligatiuni ipotecari	31.167.27
VI.	si cambii de credite fixe	83.351.90
VII.	in charthii de valoare	98.262.74
VIII.	moneta	3.105.25
IX.	realitati	29.044.69
	Sum'a	f. 918.438.20

Sibiu, 30 Septembrie 1879.

Directiunea Institutului.

Sciri diverse.

— (Necrologu din cele mai triste silu gubre.) Constanti'a Comsia nascute Brote, si-a incheiatu cursulu vietii sale pline de sperantie in 4/16 Octobru la 4 ore dupa amiazi in etate de 22 ani, dupa grele suferintie, inpartasita fiindu cu sf. taine.

Remasiile pamentesci ale neuitatei repausate se voru inmormenta Sambata in 6/18 Octobru la 3 ore d. a. in cimiteriulu din suburbiulu Iosefinu.

Sibiu, 4/16 Oct. 1879.

An'a Brote, ca mama. Demetriu Comsia, ca sociu, in numele seu si alu filorlu minoreni: Victoru si Constantia. Aurel, An'a mar. Dr. At. Marienescu, Sabin'a, Emilu, Eugenu, Iustin'a mar. Dr. Sandeanu, Victoru, Iulianu si Liviu Brote, ca fratinu.

— (Donatiune noua la scolele romanesci gr.-or. din Brasiovu.) „Telegrafulu romanu“ Nr. 113 aduse frumos'a scire, ca rever. sa dn. protopopu si asesoru consistor. metropolitanu a depusu la efori'a scoleloru sum'a de v. a. fl. 1600 din propri'a sa avere ca fondu, cu conditiune ca din venitul aceluia se se dea ajutoarie profesoriloru dela gimnasiu, scola comerciala si reala. Actulu respectivu coprinde celelalte conditiuni. Sunt 42 de ani, de candu dn. Baracu sta in servitiulu sacru alu comunei dela biserica s. Nicolae ca professoru, diaconu, membru alu reprezentatiunei, parochu si protopopu, era acuma, la betranetie inaintate, mai da aceleiasi comune in modulu susu aratatu, inca si fructele materialu ale cruntelor sale ostenele.

— (Espositiunea de produse si vite) dela Desiu a esitu mai bogata si mai buna decatu cea secuiasca dela St. Georgiu.

— (Cutremurulu de pamentu) din 10 Oct. s'a simtitu multu mai tare in Banatu decatu in Transilvani'a. Dela Biserica alba, Bozoviciu, Caransebesiu, Timisior'a etc. se scrie, ca cutremurulu se simti in patru restimpuri, dara celu de antaiu si celu din urma au fostu asia de tari, in catu pe alocurea s'au crepatu si paretii si omenii au fugitu de prin casele lor.

In 15 fu altu cutremuru, si mai periculosu.

— (Omuru barbaru). Ni se scrie dela Deva, ca in 30 Sept. a. c. vreo 10 unguri si renegati din comun'a Cristuru in comit. Hunedorei au navalitu in curtea unui romanu economu de frunte, anume Ioanu Furca si l'au batutu atatu de cumplitu, catu in alta di si-a si datu sufletulu. In acelea momente femeii'a celui ucisu a sberiatu catu 'ia luat gur'a dupa ajutoriu, dara nici primariulu nici alti omeni n'au saritu ca se'lu scape dicandu ca se temu. Pfui! Se mai spune ca mediculu chematu la omulu batutu de morde ar fi datu Visum-

reperum, ca in 2 septemani se va insanatosia, elu inse dupa departarea mediculu a moritu.

— (Societatea Juli'a) s'a reconstituitu in sedinta din 15/27 Sept, cu care ocaziune a concretu afacerile sale, pe anulu scol. 1879 80, acestui comitetu: Presedinte d. Dr. Aureliu Isacu avocat. Vice-presedinte Vincentiu Nicora, asc. de filos. Notariu alu sedintelor Andreiu Miculu juristu. Notariu alu ester-melorlu Petru Piposiu, asc. de filos. Bibliotecariu Jacobu Maioru, medicinistu. Cassariu Juliu Herbay juristu.

Apoi s'au alesn spre completarea comitetulu trei membri: Nicolau Hossu juristu, Benjaminu Popu, asc. de filos. si Emiliu Poruti, juristu.

Recomandandu-ne Onoratei Redactiuni.

suntemu cu tota stim'a in numele comitetulu Piposiu not. de est.

Clusiu in 12 Oct. n. 1870.

— (Multiamita publica.) Dupa o pauza de trei luni reconstituinduse societatea de leptura „Petru Maioru“ a tinerimei romane din Budapesta, ca totu-deauna, isi tiene si acum de sacra datorintia a-si exprime profunda multiamita toturor on. Redactiuni, pentru ajutoriulu insemnatu, cu care au contribuitu in modu asia generosu la urmarirea scopulu si prosperarea ei, tramitiendune gratuitu foile.

Diariale, cu cari societatea nostra a fostu onorata in decursulu anulu scol. espiratu, sunt urmatoarele: „Telegrafulu Romanu“, „Observatoriulu“, „Albin'a Carpatilor“, „Gazeta Transilvaniei“, „Famili'a“, „Siedietorea“, „Convorbiri literarie“, „Revista scientifica“, „Cartile si Predicatoriulu satenului romanu“, „Foi'a scolastica“, „Economulu“, „Gur'a Satulu“, „Der Osten“ si „Egyetertés“.

Si facemu acesta nu din usu, ci cu cea mai profunda si sincera bucuria, rogandu pe on. Redactiuni, ca nici pe viitoriu se nu ni detraga sucursulu binevoitoriu.

Cu profunda reverintia

Budapesta in 1/13 Octobru 1879.

Societatea „Petru Maioru“.

Absolon Todea, Nestoru Opreanu, v-pres. secretariu.

Literariu.

— Din Indreptariulu practiculu in tote afacerile finantiale, compusu pe baza legiloru si ordinatiunilor finantiale ce sunt in vigore, de Georgiu Popu secretariu m. reg. finantialu si presedintele oficiulu pentru mesurarea competentiiloru din Alba-Julia. Blasiu 1879, au mai esitu trei fasciclii V. VI si VII. Vom reveni la acesta publicatiune.

Anul abonamentulu se incepe cu 1-ma Octomvru c. v.

foia beletristica, şcientifică și literară cu ilustrații

apare in Sibiu sub redactiunea d-lui Iosif Popescu, in editura d-lui W. Krafft la 15 si ultima fia-carei luni in fascicule de cate 2 cole.

Prețul abonamentulu:

Pentru Austro-Ungaria.		Pentru România.	
Pe 1 an	6 fl. — cr.	Pe 1 an	16 lei noui.
„ 6 luni	3 „ — „	„ 6 luni	8 „ „
„ 3 „	1 „ 50 „	„ 3 „	4 „ „

Prețul abonamentelor se pote trãmite din Austro-Ungaria prin asign. postale, din România in bilete hipotecare și in marce postale.

Abonamentele se fac la

editorul W. Krafft in Sibiu, la birourile postale și la librării.

Foia va aduce in colonele sale articulu de sciinta cu scop de a instrui pe cetitori in tote directiunile cugetarii omenești, se va sili a raspândi in public acele cunoștințe, care sunt nedispensabil atãt pentru individi, cât și pentru națiuni intregi, de câte-ori e vorba de un adevãrat progres in civilizațiune. In partea beletristica se vor oferi publiculu, mai cu samã secululu frumos, o lecturã nu numai distrãgãtoare, ci și utilã, careia sã nu-i fiã strãine nici principiile estetice, nici regulile bunulu gust. Foia va trata materii literare din cele mai interesante, avãnd pururea in vedere originalitatea obiectelor și a cugetarii, puritatea limbii și chiaritatea modulu de a scrie. Ilustrațiunile vor corãspunde asemenea așteptãrii onor. public.

Din anii premergãtorii al foiei „ALBINA CARPATILOR“

se aflã esemplare la W. Krafft in Sibiu cu prețurile urmãtoare:

Tom. I	constãtãtor din 30 cole cu prețulu de	3 fl., sãu 7 lei 50 bani.
„ II	„ „ 30 „ „ „ „ „	3 „ „ 7 „ 50 „
„ III	„ „ 48 „ „ „ „ „	5 „ „ 12 „ 50 „

Esaminata din partea primeloru colegii medicinale din Germani'a si concessiunata din partea inaltei c. r. locotinentie din Ungari'a, pentru emibenta sa aplicare

Pendia artritica

sa intrebuintã ca primulu mijlocu iute si siguru vindecatoru in contra: sioldinei, reumatismulu (in extremitati si spinare), foculu vinu sãu oraltulu, in contra a ori es pasmuri de mani si picioare si cu deosebire convulsivulu de vine, inflarea extremitatiloru si jungturi. Se afla in pachete impreuna cu avisulu de intrebuintare a 1 fl. 05 cr. indoitu de tari pentru suferintile grele a 2 fl. 10 cr. v. a. Reumitulu medicu Dr. Hufeland dice in oparile sale medicale: Existe done morburi in contra carora sciinta medicala se pare ca au cantatu in zadaru medicamente eficace; acestea sunt: reumatismulu de capu si „podagra“; acelu medicamentu este aliatu prin intrebuinari pendiei artritice mentionata mai sus.

Plastrulu universalu parisienu

sa intrebuintã in contra tuturor rãnelor, copuri si inflaturi, in contra degeraturiloru la picioare (ochi de gãina). O cutbie impreuna cu avisulu de intrebuintare costa 35 cr. v. a. Nefalsificatu se afla de vendiare: In Sibiu la magazinulu de galanterie a. d. J. F. Schneider; In Bistri'a la d. Rudolf Fleischer; In Brasiovu la farmacia d. Eduard Kugler; In Clusiu la farmacia d. Johann Wolf si la Engel; Depositoriulu principãlu de expeditiune, prelunga rabatt corepondietoru se afla in Bud'a-Festa la d. farmacistu Josef von Törö, Königsgasse Nr. 7.